ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Κ. ΠΑΡΙΤΣΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Διευθυντὴς ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΚΡΑΝΑΚΗΣ
Τὸ φύλλον λεπτὰ 50

ΣΑΛΠΙΓΞ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ–ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
Ἐτησία δρ. 120 || Ἐτησία δρ. Ἀγ. 1
Ἑξάμηνος » 65 || Ἑξάμηνος Λιρ. 13
Ἀμερικῆς ἐτησία Δολλάρια 5
Διαχειριστής ΝΙΚ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ, ΔΕΥΤΕΡΑ 19 Νοεμβρίου 1933 — ΕΤΟΣ ΙΕ'.— Ἀριθ. 3714

ΖΗΤΩ Η ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΑΚΡΙΒΗΣ ΕΙΚΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΑΠΟΛΥΤΟΣ Η ΝΙΚΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ, 17 Νοεμβρίου

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Βενιζέλου

Ἡ πρὸς τὸν στρατηγὸν Ὀθωναῖον ἐπιστολὴ τοῦ κ. Βενιζέλου:

Φίλε Στρατηγέ,

Ἤκουσα μετὰ προσοχῆς τὴν ἔκθεσιν ὑμῶν περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι καταστάσεως καὶ περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν φρονεῖτε ὅτι δύναται αὕτη ν' ἀντιμετωπισθῇ.

Εἶμαι ὑποχρεωμένος ἀτυχῶς νὰ ἐπιμείνω καθολοκληρίαν εἰς τὴν γνώμην ἣν ἐξέφρασα διὰ τοῦ τηλεγραφήματός μου πρὸς τὸν κ. Ρούσσον.

Ἐξορκίζω πάντας ὅσους θὰ παραγνωρίζουν εἰς ποῖον κρίσιμον σημεῖον εὑρίσκεται ἡ Ἑλλάς, νὰ μὴ ρίψουν αὐτὴν εἰς τοὺς προφανεῖς κινδύνους οὓς θὰ συνεπήγετο μία βιαία ἀλλαγὴ τοῦ πολιτεύματος.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς καλεῖται ὑπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἄσκησιν τῶν ἐλευθεριῶν του καὶ διὰ τῶν ἐκλογῶν τῆς 2ας Δεκεμβρίου νὰ καταρτίσῃ Συνταγματικὴν Συνέλευσιν θὰ ἦτο κατάχρησις ἀφόρητος τῆς ὑλικῆς δυνάμεως, ἀναξία ἐντελῶς ἀνθρώπων διακηρυττόντων ζέοντας δημοκρατικό, τὸ νὰ θελήσουν νὰ ἐπιβάλουν πραξικοπηματικῶς τὴν Δημοκρατίαν.

Οὔτε μεταβάλλεται οὐσιωδῶς τὸ πρᾶγμα διὰ τῆς προτεινομένης διεξαγωγῆς δημοψηφίσματος πρὸ τῶν ἐκλογῶν.

Τὸ δημοψήφισμα τοῦτο διεξαγόμενον ὑπὸ ἐπαναστατικῆς καθεστῶτος, ἄνευ τῆς πολιτικῆς ἐνδείξεως κανονικῆς συγκεκροτημένης συνταγματικῆς Κυβερνήσεως καὶ πρὶν ὁ λαὸς ἀναλάβῃ τὴν ἐλευθέραν ἐνάσκησιν τῆς κυριαρχίας του, θὰ ἦτο ἁπλῆ κωμῳδία στερουμένη πάσης ἠθικῆς ἀξίας καὶ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς. Τοιαύτη ἐνέργεια θὰ κατέρριπτε τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸ ἐξωτερικό, κάτω καὶ τοῦ χαμηλοῦ σημείου εἰς τὸ ὁποῖον σήμερον εὑρίσκεται, θὰ ἐματαίου ἐντελῶς τὴν ἔκδοσιν τοῦ προσφυγικοῦ δανείου, ἀπὸ τὴν ἐπιμεμένην πραγμάτωσιν τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ λύσις τοῦ κεφαλαιώδους ζητήματος τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν προσφύγων, θὰ ἐξῄτμιζε πᾶσαν ἐλπίδα περὶ πραγματοποιήσεως τῶν παλαιῶν πιστώσεων ἀπὸ τὴν σοβαρῶς ἐλπιζομένην πραγματοποίησιν τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ ἀνόρθωσις τῶν οἰκονομικῶν μας. Ἐσωτερικῶς θὰ συνεκέντρου περὶ τὸν ἀντισυνταγματικῶς ἀνατραπέντα Θρόνον, ὅλην τὴν ἀντίδρασιν, καὶ ὅταν ὁ λαὸς θὰ ἐκαλεῖτο ποτὲ εἰς ἐλευθέρας ἐκλογάς, θὰ ἀνέτρεπε τὴν οὕτω ἐγκαθιδρυθεῖσαν Δημοκρατίαν, καὶ πολλοὶ διάφοροι ἐλεύθεροι πολῖται θὰ μετέβαλλον τὸ εἰς ὑποζύγια, διὰ νὰ ἐπαναφέρουν ἐν θριάμβῳ ὄχι μόνον τὰ ἐξόριστα μέλη τοῦ βασιλικοῦ οἴκου ἀλλὰ καὶ τοὺς μαγείρους καὶ τοὺς ἱπποκόμους αὐτῶν.

Ἐὰν οἱ ἐπιδιώκοντες τὴν τοιαύτην ἐγκατάστασιν τῆς Δημοκρατίας φαντάζονται ὅτι θὰ ἠσφαλίζοντο κατὰ τοιούτου κινδύνου ἀναβάλλοντες ἐπί τινα ἔτη τὴν διεξαγωγὴν ἐλευθέρων ἐκλογῶν, τότε θὰ ἔχωμεν ἀνὰ πᾶν ἑξάμηνον περίπου ἓν στρατιωτικὸν κίνημα διότι τὸ στράτευμα ὅπερ οὐσιαστικῶς θὰ ἐκυβέρνα, θὰ κατετέμνετο εἰς φατρίας ἀλληλομισουμένας καὶ ἀλληλοτρωγομένας, δὲν θὰ παρήρχοντο δὲ πολλὰ ἔτη πρὶν τὰ σύνορά μας μετατεθοῦν ἐντεῦθεν τοῦ Ἀλιάκμονος.

Ἐὰν οἱ ἐπιδιώκοντες τὴν ἐγκατάστασιν τῆς Δημοκρατίας πιστεύουν ὅτι ἔχουν τὴν πλειοψηφίαν τοῦ λαοῦ μαζί των, δὲν ἔχουν παρὰ ν' ἀναπετάσουν τὴν σημαίαν των εἰς τὰς ἐπικειμένας ἐκλογὰς καὶ ἂν ἐξουσιοδοτηθοῦν νομίμως ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἀναλάβουν τότε τὴν πολιτικὴν εὐθύνην τῆς ἐπιδιωκομένης ὑπ' αὐτῶν μεταβολῆς.

Ἀλλὰ τοιαύτην ἐνέργειαν οἱ δημοκρατικοὶ δὲν θὰ ἀκολουθήσουν. Οὔτε εἶναι ἄλλως τε πολιτικῶς ἐνδεδειγμένη, διότι θὰ διήρει ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τοὺς ἄλλους πολιτικὰς ὁμοφρονοῦντας καὶ θὰ ἐκινδύνευεν οὕτω νὰ δώσῃ τὴν νίκην εἰς τὴν μειοψηφίαν τῆς Χώρας, ἀφοῦ δὲν ἔχομεν δεκτὴ ἡ ἀναλογικὴ ψῆφος. Νομίζω λοιπόν, ὅτι οἱ δημοκρατικοὶ θὰ ἠδύναντο νὰ κατέλθουν εἰς τὰς ἐκλογὰς ρητῶς, δηλοῦντες, ὅτι δὲν ἐννοοῦν νὰ ἐπιβάλουν διὰ τῆς ψήφου τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τὴν μεταβολὴν τῆς μορφῆς τοῦ πολιτεύματος, ἀλλὰ μόνον νὰ ἐπιδιώξουν ὅπως ἐπιτύχουν ὑπ' αὐτῆς ἵνα τὸ ζήτημα τοῦτο ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἄμεσον ψῆφον τοῦ λαοῦ διὰ δημοψηφίσματος. Ἐὰν ἡ μέθοδος αὕτη ἀκολουθηθῇ τότε οὐδεὶς θὰ δύναται νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι ἡ ψῆφος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ὑπεκλάπη, θὰ ὑπάρχουν δὲ τοῦ ἀντιθέτου ὅλαι αἱ ἀπαραίτητοι ἐγγυήσεις, ὅτι ὁ λαὸς ἀπεφάνθη ἐν ἐπιγνώσει τῶν εἰς τὴν ψῆφον του τιθεμένων ζητημάτων καὶ ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ μῆνας ὅλους μετὰ τὸν τερματισμὸν τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τῆς ἐγκαταστάσεως πολιτικῆς Κυβερνήσεως.

Ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ προσωπικῶς ἡ ἀπόφασίς μου ὅπως μὴ ἐπανέλθω ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς εἶναι ὁριστικὴ καὶ ἀμετάτρεπτος. Λυποῦμαι ἐν τούτοις ὅτι ἡ λύσις τὴν ὁποίαν προτείνετε εἶναι ἀπραγματοποίητος.

Ὑπάρχουν βέβαια οἱ φρονοῦντες ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει δὲν ἔχω δικαίωμα ἐκ τῆς γνώμας νὰ ἐκφράζω περὶ τῶν πραγμάτων τῆς Χώρας.

Τὸ συμπέρασμά των εἶναι προδήλως ἀστήρικτον, ἄλλως τε τὰς γνώμας μου ἐκφράζω, ὄχι ὡς ἄσκησιν δικαιώματος ἀλλ' ὡς ἐκπλήρωσιν καθήκοντος καὶ συνήθως πρὸς τοὺς ζητοῦντας αὐτάς.

Θὰ ἦτο πολὺ ν' ἀπαιτηθῇ ἀπὸ ἐμὲ ἐνῷ βλέπω τὸ σκάφος τῆς πολιτείας ὁδηγούμενον κατὰ σκοπέλων νὰ μὴ προκαλέσω τὴν προσοχὴν τοῦ κυβερνήτου καὶ τῶν ἐπιβατῶν, ὅταν μάλιστα πολλοὶ ἐξ αὐτῶν στρέφουν ἀνήσυχα τὰ βλέμματα πρὸς με, περιμένοντες νὰ μάθουν ἂν διαβλέπω ἢ ὄχι κινδύνους εἰς τὴν ἀκολουθουμένην πορείαν.

Ὅπως ἐκτιμηθῇ ἡ ἀξία τῶν ἀνωτέρω ἀντιλήψεών μου πρέπει νὰ δεδηλώσω, ὅμως ὅτι ἀπὸ τριετίας περίπου ἔπαυσα νὰ πιστεύω εἰς τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ βασιλικοῦ θεσμοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅτι μακρὰν τοῦ νὰ θεωρῶ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν μὴ ὥριμον διὰ τὸ πολίτευμα τῆς καθαρᾶς Δημοκρατίας φοβοῦμαι ὅτι εἶναι ὀλιγώτερον ὥριμος διὰ τὸν χειρισμὸν τῆς βασιλευομένης δημοκρατίας ἥτις εἶναι πολυπλοκωτέρα μορφὴ πολιτεύματος.

Ἀφ' ἧς ὁ πρώην βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐφαρμόσας προσωπικὴν πολιτικὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παγκοσμίου πολέμου ἐπέμεινε παρὰ τὴν αὐστηρὰν προειδοποίησιν τῶν πρώην συμμάχων μας νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐκατώρθωσαν ἐπ' αὐτῆς ὅσας ἐκατώρθωσαν συμφορὰς εὗρε δὲ σπουδαῖον μέρος τοῦ πολιτικοῦ κόσμου της διατεθειμένον νὰ θυσιάσῃ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα εἰς τὰ κακῶς ἐννοούμενα συμφέροντα τοῦ Βασιλέως ἢ μᾶλλον εἰς τὰς ἀπολυταρχικὰς αὐτοῦ ροπὰς ὁ βασιλικὸς θεσμὸς συνεκλονίσθη πρόρριζα εἰς τὴν συνείδησιν ἱκανοῦ μέρους τῆς Κοινῆς Γνώμης τοῦ Ἔθνους. Ταῦτα ἐπομένως πιστεύω δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παρεξηγηθῶ ὡς ἐπηρεαζόμενος εἰς τὰς γνώμας μου ἐκ τῆς προσηλώσεως τυχὸν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς χρησιμότητος τοῦ βασιλικοῦ θεσμοῦ.

Ἀλλὰ διότι εἶμαι εἰλικρινὴς δημοκρατικὸς ἀδυνατῶ νὰ ἐννοήσω ἐκείνους, οἵτινες διανοοῦνται νὰ ἐπιβάλουν τὴν Δημοκρατίαν διὰ τῆς βίας, εἴτε ἀπροκαλύπτως εἴτε συγκεκαλυμμένως, εἴτε διὰ τῆς ὑποκλοπῆς τῆς ψήφου τοῦ λαοῦ. Ἐὰν πρόκειται νὰ μεταβάλωμεν τὴν μορφὴν τοῦ πολιτεύματος πρέπει νὰ γίνῃ τοῦτο ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἐκδηλοῦντος ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ τὴν γνώμην του, κατόπιν ὡρίμου σκέψεως καὶ ἐν ἐπιγνώσει ὅλων τῶν ὅρων ὑφ' οὓς τίθεται πρὸ αὐτοῦ τὸ ζήτημα καὶ ὑπὸ τὴν πολιτικὴν εὐθύνην κανονικῆς συνταγματικῆς Κυβερνήσεως.

Θὰ ἦτο ὀλέθριον ἂν ἐκ συναρπαγῆς μεταβάλωμεν μορφὴν πολιτεύματος, διὰ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς πρώτην μετάθεσιν τῆς κυβερνητικῆς πλειοψηφίας πρὸς τὸ καταλυθὲν πολίτευμα, μὲ ἀπροκάλυπτον πλέον τάσιν πρὸς τὸν μοναρχισμόν. Οἱ ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὴν πεποίθησιν τῆς ἀνάγκης τῆς μεταβολῆς τοῦ πολιτεύματος ἓν ἔχουν καθῆκον: Νὰ διαφωτίσουν τὸν λαὸν διὰ συστηματικῆς προπαγανδιστικῆς ἐργασίας ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης τῆς μεταβολῆς ταύτης, ὥστε ὅταν τὸ ἐρώτημα ὑποβληθῇ εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Συνταγματικῆς Συνελεύσεως νὰ δύναται ὁ λαὸς ἐν ἐπιγνώσει καὶ διὰ σημαντικῆς πλειοψηφίας νὰ δώσῃ τὴν ψῆφόν του ὑπὲρ αὐτῆς. Τότε μόνον αἱ ἐξωτερικαὶ ἀντίκτυποι τῆς μεταβολῆς ταύτης θὰ εἶναι ὀλιγώτερον ἀνηροὶ καὶ ἐπιζήμιοι, καὶ οἱ ἐσωτερικοὶ κίνδυνοι νέας προσεχοῦς μεταβολῆς θὰ εἶναι περισσότερον ἀπομεμακρυσμένοι.

Μετὰ φιλικωτάτων αἰσθημάτων

Ὅλως ὑμέτερος

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τί ἀπαντοῦν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Δημοκρατικῶν εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Βενιζέλου

Ὁ κ. Παπαναστασίου, περὶ τῆς ἐντυπώσεώς του ἐκ τῶν ἀπόψεων τοῦ κ. Βενιζέλου, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ὁ κ. Βενιζέλος δικαιώνει κατὰ μέγα μέρος τὰς ἰδέας μας. Εἶνε, λέγει, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ὥριμος διὰ Δημοκρατίαν καὶ αὐτὸ τὸ Πολίτευμα ἐνδείκνυται διὰ τὴν Ἑλλάδα. Τὰς γνώμας αὐτὰς ἔχει σχηματίσει ἐπὶ τῇ βάσει γεγονότων, τῶν ὁποίων ἔχει ἄμεσον ἀντίληψιν.

» Διαφωνεῖ ὅμως ὁ κ. Βενιζέλος ὅσον ἀφορᾷ τὸ προεκλογικὸν δημοψήφισμα. Δὲν θὰ διεφώνει καὶ εἰς τὴν λεπτομέρειαν αὐτήν, ἂν ἦτο ἐδῶ καὶ ἂν ἔβλεπε τὴν τόσον ἀπεριφράστως ἐκδηλουμένην λαϊκὴν θέλησιν, ἂν ἀντελαμβάνετο ἀμέσως πόσον ἐπικίνδυνος εἶνε ἡ ἀναβολὴ τῆς λύσεως τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος, πόσον θὰ παρατείνῃ τὴν ἐσωτερικὴν ἀνωμαλίαν. Τὸ προεκλογικὸν δημοψήφισμα δὲν ἔχει τίποτε τὸ βίαιον, εἶνε δὲ πλάνη νὰ ὑποστηρίζεται ὅτι θὰ εἶνε ὀλιγώτερον ἔγκυρον ἀπὸ τὸ μετεκλογικὸν δημοψήφισμα.

»Πῶς διεξάγονται μετεκλογικὰ δημοψηφίσματα μᾶς ἔδειξαν οἱ κωνσταντινικοὶ μὲ τὸ δημοψήφισμά των τῆς 22ας Νοεμβρίου 1920. Οὐδὲν ἐμπόδιον ὑπάρχει ὅπως διεξαχθῇ τὸ προεκλογικὸν δημοψήφισμα μὲ ὅλας τὰς ἐγγυήσεις τῆς ἀμερολήπτου ἐκδηλώσεως τοῦ λαϊκοῦ φρονήματος. Ἀλλ' ἐὰν εἶναι ἐλαττωματικὸν τὸ προεκλογικὸν δημοψήφισμα, διότι δὲν θὰ διεξαχθῇ ἀπὸ «νόμιμον» Κυβέρνησιν τί κῦρος ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ Ἐθνοσυνέλευσις προερχομένη ἀπὸ ἐκλογὰς τὰς ὁποίας θὰ ἐνεργήσῃ ἡ αὐτὴ Κυβέρνησις;

Εἶνε πλάνη ὅτι αἱ ἐκλογαὶ θὰ συντελέσουν εἰς τὴν διαφώτισιν τοῦ λαοῦ ἐπὶ τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος καὶ θὰ καταστήσουν ὁμαλωτέραν τὴν πολιτειακὴν μεταβολήν. Τοὐναντίον θὰ συγχύσουν τὸν λαόν διότι θὰ προκαλέσουν ἀνάμιξιν αὐτοῦ μὲ μύρια ἄλλα ζητήματα καὶ ἐπὶ πλέον θὰ φανατίσουν λόγῳ τῆς ἐκλογικῆς ἀντιθέσεως ὑπὲρ τῆς βασιλικῆς ἰδέας μέγαν ἀριθμὸν πολιτῶν οἱ ὁποῖοι, ἀγωνισθέντες εἰς τὸ παρελθὸν ὑπὲρ τὸ Κωνσταντινικὸν στρατόπεδον, εἶδαν τὰ ἐκ τῆς βασιλείας κακὰ καὶ εἶναι τώρα διατεθειμένοι, ἐὰν ἐτίθετο μεμονωμένως τὸ πολιτειακὸν ζήτημα, ἢ νὰ ταχθοῦν ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας ἢ νὰ τηρήσουν ὅλως παθητικὴν στάσιν. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ τὸν φανατισμόν, ποὺ θὰ προκαλέσουν αἱ ἐκλογαὶ θὰ ξαναριζώσῃ εἰς αὐτοὺς ἀπὸ λόγους προσωπικοὺς ὁ μοναρχισμός. Τώρα ἠμπορεῖ νὰ κρίνῃ καθένας τί ἀγαθὸν θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴν ἀναβολὴν τῆς λύσεως τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος.

Ἀπορῶ πῶς φαντάζονται ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ παραμείνῃ ὁ Βασιλεύς, τὸν ὁποῖον τόσον πανηγυρικῶς ἀπεδοκίμασε καὶ ἀποδοκιμάζει ὁ λαὸς καὶ ὁ στρατός, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ εὕρωμεν τὴν ἡσυχίαν μας. Τὸ μοναρχικὸν στρατόπεδον διελύθη. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀνασυντεθῇ διὰ νὰ μὴ γίνουν εἰς τὸ μέλλον ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τῆς πολιτειακῆς μεταβολῆς;

Καὶ διὰ νὰ κατακλείσω εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σᾶς εἴπω. Ὅλοι σεβόμεθα καὶ ἀγαπῶμεν τὸν κ. Βενιζέλον, ἀλλὰ κανεὶς δὲν εἶναι ἀλάθητος καὶ ἀνεπηρέαστος εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον.

Κάθε δὲ πολιτικὸς ἄξιος τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ὀφείλει νὰ κανονίζῃ τὴν στάσιν του σύμφωνα μὲ τὴν ἀτομικήν του ἀντίληψιν καὶ σκέψιν καὶ μὲ τὴν συναίσθησιν τῆς ἰδικῆς του εὐθύνης. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ αὐτῶν ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος λέγω: Ἡ ἀναβολὴ τῆς λύσεως τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος θὰ γίνῃ πρόξενος μεγάλων κακῶν καὶ δι' αὐτὸ ἀποτελεῖ ἀδίκημα κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ σωτηρία κεῖται εἰς τὴν ἄμεσον λύσιν διὰ τοῦ προεκλογικοῦ δημοψηφίσματος».

Δηλώσεις τοῦ Στρατηγοῦ Πάγκαλου

Ὁ στρατηγὸς Πάγκαλος ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Βενιζέλου:

— Ὁ κ. Ὀθωναῖος ἀνεκοίνωσεν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Βενιζέλου, ἐν ᾗ ἐκτίθενται γνῶμαι του ἐπὶ τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος. Ἀρθρογραφήσας πρὸ καιροῦ εἰς ἄλλας περιπτώσεις μικροτέρας σημασίας δὲν ἐδίσταζα νὰ δηλώσω καὶ δηλῶ, ὅτι ἡ καθ' ὃν τρόπον γίνεται παρέμβασις τοῦ κ. Βενιζέλου θὰ ἔχῃ ἀσφαλῶς ὀλεθρίας συνεπείας διὰ τὸ μέλλον τῆς χώρας· ἐτόνισα τότε καὶ ἐπαναλαμβάνω καὶ σήμερον ὅτι θὰ ηὐχόμην νὰ ἤρχετο ὁ κ. Βενιζέλος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν διακυβέρνησιν τῆς Χώρας. Ὑπέδειξα τότε καὶ ἐπαναλαμβάνω καὶ τώρα, ὅτι εὑρισκόμενος αὐτὸς μακρὰν δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ παραπλανηθῇ ἐφόσον θὰ λαμβάνῃ γνῶσιν τῆς καταστάσεως ἀναλόγως τῶν εἰσηγήσεων αἵτινες εἶνε δυνατὸν νὰ μὴν ἀνταποκρίνωνται πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει προκειμένου περὶ ζητήματος ἐξ οὗ θὰ κριθῇ ἡ ζωὴ τὸ μέλλον καὶ ἴσως αὐτὴ ἡ ὕπαρξις τῆς χώρας εὔχομαι ὁλοψύχως νὰ πλανῶμαι ἀλλὰ φρονῶ ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος πειρώμενος διὰ τρίτην ἤδη φορὰν νὰ ἐπιβάλῃ τὴν δυναστείαν αὐτὴν εἰς τὴν χώραν μετὰ τὰς συμφορὰς τὰς ὁποίας ἐδημιούργησε διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ Κωνσταντίνου θὰ ὁδηγήσῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀπολυταρχισμοῦ διὰ παντὸς καὶ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν εἰς τὴν ὁριστικὴν ἀπώλειαν τῆς ἐλευθερίας του.

Ὁ κ. Βενιζέλος συμφωνεῖ μεθ' ἡμῶν ὅτι μόνον διὰ τοῦ Δημοκρατικοῦ πολιτεύματος καὶ τῆς ἀπομακρύνσεως τῆς Δυναστείας θὰ εἶνε δυνατὴ ἡ εἰρήνευσις τοῦ τόπου, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι ἡ πολιτειακὴ μεταβολὴ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ διὰ προεκλογικοῦ δημοψηφίσματος τοῦ ὁποίου τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἐγίνετο κατ' αὐτὸν ὡς προερχόμενον ἐκ βίας, ἐφ' ὅσον θὰ διενεργεῖτο ὑπὸ τῆς παρούσης Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως. Δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου πῶς ὁ κ. Βενιζέλος δὲν φρονεῖ ὅτι καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἐνεργουμένων δὲν θὰ εἶνε ἐπίσης νόμιμον.

Ἡμεῖς, θὰ ἐξακολουθήσωμεν τὸν ἀγῶνα μας μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς λαός, ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ πλειοψηφίᾳ ἔχει ταχθῆ ἤδη ὑπὲρ αὐτοῦ. Θέτοντες ὡς ἀρχὴν νὰ λέγωμεν τὴν ἀλήθειαν πρὸς ὅλους τὰς κατευθύνσεις, ἐπαναλαμβάνομεν τὴν ἀκράδαντον πεποίθησίν μας, ὅτι οὐδέποτε θὰ ἐπέλθῃ ἡ γαλήνη εἰς τὴν χώραν ταύτην ἐφ' ὅσον παραμένει ἐπὶ τοῦ θρόνου ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ὡς ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ ἐσωτερικῷ ἐλλοχευούσης κωνσταντινικῆς συμμορίας.

Ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ παρακαλῶ πάντα Ἕλληνα νὰ χαράξῃ ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς στέγης τοῦ οἴκου του τὴν γνώμην μου ταύτην, ὅτι ἐὰν ἀκολουθήσῃ σήμερον τὰς γνώμας τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ δὲν ἐξεγερθῇ σύσσωμος ὅπως ἐκδιώξῃ τὴν Δυναστείαν, ἐντὸς πολὺ ὀλίγου χρόνου ὁ ἐλλοχεύων Κωνσταντινισμὸς θὰ ἐπιπέσῃ ἵνα μεταβάλῃ εἰς συντρίμματα καὶ τέφραν τὴν χώραν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ κ. Βενιζέλος θὰ ἀσχολῆται νὰ διαπαιδαγωγήσῃ περιερχόμενος ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς Ἑλλάδος τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

Δηλώσεις τοῦ κ. Χατζηκυριάκου

Ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Στόλου κ. Χατζηκυριάκος ἐδήλωσεν ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Βενιζέλου τὰ ἑξῆς:

«Αἱ γνῶμαι τοῦ κ. Βενιζέλου αἱ ζητηθεῖσαι διὰ τοῦ κ. Ὀθωναίου πρὸς διαφώτισιν τῶν κυβερνώντων εἶνε τὸ μετεκλογικὸν δημοψήφισμα καὶ ἡ δι' αὐτοῦ ἐγκαθίδρυσις τῆς Δημοκρατίας. Ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ προεκλογικὸν δὲν εἶνε νόμιμον ἀλλὰ τότε καὶ αἱ ἐκλογαὶ δὲν εἶνε νόμιμοι ἀφοῦ γίνονται ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως.

»Διὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἄποψιν δὲν φαίνεται νὰ ἔχῃ πολλοὺς φόβους.

»Ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος ἐπαναλαμβάνει τὸ αὐτὸ λάθος, ὅπερ διέπραξε καὶ εἰς τὸ παρελθὸν ὡς πρὸς τὴν Δυναστείαν καὶ τὸ ὁποῖον ἐστοίχισε τὴν μὴ διατήρησιν τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος.

»Ὁ κ. Βενιζέλος, ἀγνοῶν τὴν χαώδη κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος λόγῳ τῆς μακρᾶς του ἀπουσίας, δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ὁρίζῃ τὸν τρόπον τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Δημοκρατίας, ἀφοῦ εἶνε δημοκρατικὸς ἔπρεπε νὰ ἀφήσῃ τοὺς ἐδῶ ὑπευθύνους περάγοντας νὰ κρίνουν.

»Ὁ Λαὸς σύσσωμος σήμερον ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας ἀντιλαμβάνεται ὅτι μόνον διὰ τῆς ταχυτέρας αὐτῆς ἐγκαταστάσεως θὰ σωθῇ καὶ πρέπει νὰ ἐμμένῃ εἰς τὰς ἀπόψεις του, τῆς ἀμέσου δηλαδὴ ἀπομακρύνσεως τοῦ ἐνόχου Βασιλέως καὶ τῆς διενεργείας προεκλογικοῦ δημοψηφίσματος.

»Ἂς χωρήσῃ ὁ λαὸς ἀμέσως ταχέως πρὸς τὴν Δημοκρατίαν. Καὶ ὅσοι θέλουν νὰ ἔχουν γνώμας νὰ ἔλθουν ἐδῶ ὅπου ὁ ὡς νὰ συμμερισθοῦν τοὺς κινδύνους ποὺ ὑπέστημεν καὶ αὐτοὶ ποὺ μᾶς ἀναμένουν».

Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Βενιζέλου πρὸς τὸν κ. Παπαναστασίου

Ἐκτὸς τῆς πρὸς τὸν κ. Ὀθωναῖον ἐπιστολῆς του ὁ κ. Βενιζέλος ἀπέστειλεν ἐπιστολὴν καὶ πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν Δημοκρατικῶν κ. Παπαναστασίου. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ του συμφώνως πρὸς τὰς δημοκρατικάς του ἀρχὰς ὁ κ. Βενιζέλος συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Παπαναστασίου ὅπως ἐξακολουθήσῃ μετὰ τῆς αὐτῆς ἐνστάσεως τὴν ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας προπαγάνδαν διὰ συλλαλητηρίων καὶ διαλέξεων.

Δηλώσεις τοῦ κ. Ἀραβαντινοῦ

Ὁ κ. Π. Ἀραβαντινὸς ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος προέβη εἰς τὰς ἑξῆς δηλώσεις:

»Εἶνε λίαν ἱκανοποιητικόν, ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος μὲ εὐθύτητα καὶ παρρησίαν πολιτικοῦ ἀνδρὸς κηρύσσεται ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας.

»Δὲν δύναμαι ὅμως νὰ ἐννοήσω τὴν ἀντίρρησίν του ἐπὶ τοῦ προεκλογικοῦ δημοψηφίσματος. Τὸ νόμιμον ἢ μὴ τῆς ἀποδονομένης εἰς τὸν λαὸν Κυβερνήσεως δὲν ἐπηρεάζει τὴν νομιμότητα τῆς ἀποφάσεως τοῦ λαοῦ. Διότι ἡ ἀπόφασις τοῦ λαοῦ, ἐφόσον εἶνε ἐλευθέρα καὶ ἀδέκαστος, εἶνε αὐτὴ αὕτη. Ἐὰν ἄλλως εἶχε τὸ πρᾶγμα, τότε θὰ ἔπρεπε νὰ εἴπωμεν, ὅτι καὶ αἱ ἐκλογαὶ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920 ἦσαν παράνομοι καὶ ὅτι αἱ ἐπικείμεναι ἐκλογαὶ δὲν θὰ εἶνε ἔγκυροι.

»Ὑποθέτω, ὅτι ἡ ἀντίρρησις τοῦ κ. Βενιζέλου ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ζῇ μακρὰν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀδυνατεῖ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἔντασιν τῆς λαϊκῆς ἀξιώσεως περὶ ἀπομομπῆς τῆς δυναστείας καὶ μεταβολῆς τοῦ πολιτεύματος. Ἐὰν ὁ κ. Βενιζέλος εὑρίσκετο ἐνταῦθα, ὄχι μόνον ἀντίρρησιν δὲν θὰ διετύπωνε, ἀλλὰ θὰ ἐθεώρει ἱερὸν καθῆκον νὰ πράξῃ τὸ πᾶν, ὅπως ἱκανοποιηθῇ προεκλογικῶς ἡ λαϊκὴ ἀξίωσις.

»Ἡμεῖς, ζῶντες ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀντιλαμβανόμενοι καὶ συμμεριζόμενοι τὸν πανελλήνιον πόθον, νὰ ἐπέλθῃ ὁριστικὸς καθαρμὸς ἀπὸ τοῦ μοναρχικοῦ ἄγους, θὰ κατευθύνωμεν τὰς πράξεις μας πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ. Κάθε βραδύτης εἰς τὸ νὰ πράττῃ τις ὅ,τι συμφέρει εἰς τὴν Ὁλότητα εἶνε ὄλεθρος. Ὅταν δὲ τὸ συμφέρον καὶ ἡ θέλησις τῆς Ὁλότητος ἔγκειται εἰς τὴν κατάργησιν τῆς βασιλείας, ἡ ὑπὸ ... ὅ,τι κλίνει ἐγκληματική, εἰς τοῦτο δ' ἔγκλημα κατὰ τῆς Πατρίδος μας δὲν εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ συνεργήσωμεν».

Δηλώσεις τοῦ κ. Κονδύλη

«Ὁ Στρατηγὸς κ. Ὀθωναῖος ἀνεκοίνωσεν ἡμῖν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Βενιζέλου ἐν ᾗ ἐκτίθενται αἱ γνῶμαί του ἐπὶ τοῦ τεθέντος αὐτῷ ἐρωτήματος.

Ὁ κ. Βενιζέλος κηρυσσόμενος ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας φρονεῖ ὅτι ἡ διὰ προεκλογικοῦ δημοψηφίσματος καθιέρωσις αὐτῆς δύναται ν' ἀποβῇ ἐπιβλαβὴς ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ προεκλογικὸν δημοψήφισμα προκηρυσσόμενον ὑπὸ μὴ νομίμου κυβερνήσεως δὲν θὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νόμιμον.

Εἰς ταῦτα ἀπαντήσαμεν ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ κ. Βενιζέλος φρονεῖ ὅτι ἡ ἐγκαθίδρυσις τῆς Δημοκρατίας ἐν Ἑλλάδι ὄχι μόνον δὲν θὰ βλάψῃ ἀλλ' εἶνε καὶ ἐπιβεβλημένη ἐξ αὐτῶν τῶν συμφερόντων τοῦ Ἔθνους ἀπομένει εἰς ἡμᾶς νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἀπολύτως ἐλευθέραν καὶ ἀδέκαστον διενέργειαν τοῦ προεκλογικοῦ δημοψηφίσματος.

Προσθέσαμεν δὲ ὅτι ἐὰν ὁ κ. Βενιζέλος ἐγνώριζε τὴν κατάστασιν τὴν διαμορφωθεῖσαν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ ταξειδίου τοῦ στρατηγοῦ κ. Ὀθωναίου ἀσφαλῶς, θὰ ἔδιδε γνώμην ὑπὲρ τοῦ προεκλογικοῦ δημοψηφίσματος.

Ἡ πλήρης σχεδὸν προσχώρησις τοῦ φιλελευθέρου κόσμου καὶ ἡ σημαντικὴ τοιαύτη μεγάλων ἀντιβενιζελικῶν μαζῶν ὑπὲρ τῆς δημοκρατικῆς ἰδεολογίας θὰ ἔπειθε τὸν κ. Βενιζέλον ὅτι δὲν εἶνε σκόπιμον ν' ἀρνηθῇ τις τὸ δικαίωμα εἰς τὸν λαὸν ν' ἀποφανθῇ προεκλογικῶς διὰ τὸ πολίτευμά του.

Μία ἀναβολὴ θὰ ἔδιδε καιρὸν εἰς τὴν βασιλόφρονα σπεῖραν, τὴν ἐπαγγελλομένην τὸν βασιλισμὸν καὶ ἀποζῶσαν ἐξ αὐτοῦ, νὰ παραπλανήσῃ πάλιν τὸν ἀναφύοντα λαὸν καὶ νὰ καταστήσῃ τὸν κατὰ τῆς δυναστείας ἀγῶνά μας ἀπείρως δυσχερέστερον μετά τινας μῆνας.

Μήπως δὲ ἐστερεώθη ἐν τῷ παρελθόντι ὁ θρόνος ἐκ τῶν ἐνδοιασμῶν τοῦ κ. Βενιζέλου, ἐξ ἁγνῶν καὶ πατριωτικῶν ἐλατηρίων πάντοτε ὁρμωμένου, ἀλλὰ καὶ πάντοτε πλανωμένου εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ζήτημα;

Καὶ μήπως δὲν κατεστράφη τὸ μέγα ἔργον του ἐκ τῶν περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς δυναστείας πεπλανημένων γνωμῶν του.

Κατόπιν τούτων ἐδηλώσαμεν ὅτι ἡμεῖς θὰ ἐξακολουθήσωμεν τὸν ἀγῶνα ἐνηγκαλισμένοι μὲ τὸν πιστεύοντα εἰς τὸ δημοκρατικὸν ἰδεῶδες λαὸν θὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὸ προεκλογικὸν δημοψήφισμα. Καὶ ἂν δὲν τὸ ἐπιτύχωμεν θὰ κατέλθωμεν εἰς τὰς ἐκλογὰς μὲ ἀμιγεῖς δημοκρατικοὺς συνδυασμοὺς καὶ μὲ τὴν δήλωσιν ὅτι οἱ ψηφίζοντες ἡμᾶ ψηφίζουν τὴν Δημοκρατίαν».

Οἱ πρόσφυγες ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας

Ἀντιπροσωπεία Προσφυγικοῦ καὶ Ἀλυτρώτου κόσμου, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ. κ. Χατζηϊωάννου, Σ. Παπαγρηγοριάδη, Γ. Βιολάκη, Α. Κωνσταντιλιέρη καὶ Μ. Ἐλευθεριάδου ἐπεσκέφθη τὸν κ. Ἀρχηγὸν τῆς Ἐπαναστάσεως, εἰς ὃν ἀνεκοίνωσε τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθήματα τῶν προσφύγων καὶ ἀλυτρώτων ἔναντι τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος καὶ τῆς συντελουμένης κινήσεως ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας. Ὁ κ. Χατζηϊωάννου ἐκ μέρους καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν ἐπληροφόρησε τὸν ἀρχηγὸν ὅτι οἱ πρόσφυγες καὶ ἀλύτρωτοι δὲν δύνανται νὰ μείνωσιν ἀπαθεῖς πρὸς τὰ μεγάλα προβλήματα τὰ ὁποῖα συνταράσσουν κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τὴν δημοσίαν γνώμην ὅλου τοῦ Ἔθνους καὶ ὅτι αἰσθάνονται μέγιστον ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας, ὑπὲρ ἧς ἐτάχθησαν συνεργαζόμενοι μετὰ τῶν δημοκρατικῶν ἡγετῶν.

Ἐδήλωσαν, ὅτι ὁμιλεῖ ἐξ ὀνόματος ὡρισμένων μελῶν τῆς Κοινῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἀλυτρώτων, ἐκ μέρους τῆς Ὁμοσπονδίας τῶν Μικρασιατικῶν Σωματείων καὶ ἐκ μέρους τῶν ἐπαρχιακῶν ὀργανώσεων τεσσάρων καὶ πλέον ἐπαρχιῶν τῆς Μικρασίας.

Ὁ κ. Χατζηϊωάννου ἐτόνισεν, ὅτι οἱ πρόσφυγες καὶ ἀλύτρωτοι δὲν δύνανται νὰ αἰσθάνωνται συμπάθειαν καὶ ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν βασιλείαν, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ κυρία αἰτία καὶ πηγὴ τῆς καταστροφῆς των καὶ τοῦ ἐξολοθρευμοῦ τοῦ ὑπὸ τὴν Τουρκίαν Ἑλληνισμοῦ, καὶ ὅτι ἡ ἐκτίμησις καὶ ἐμπιστοσύνη των πρὸς τὴν δημοκρατικὴν ἰδέαν καὶ τοὺς δημοκρατικοὺς θεσμοὺς δὲν εἶνέ τι νέον, ἀλλὰ χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Κων)πόλεως. Ὅλος ὁ ἐθνικὸς βίος καὶ ὅλη ἡ ἐθνικὴ συνήθεια καὶ πρᾶξις τοῦ δούλου Ἑλληνισμοῦ ὑπῆρξε μία ἐφαρμογὴ καὶ ἄσκησις Δημοκρατίας, διὰ τὴν ὁποίαν εἶνε παρασκευασμένοι πλειότερον τῶν ἐλευθέρων ἀδελφῶν των.

Ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐν τῇ παιδείᾳ, ἐν τῇ κοινότητι καὶ τῷ δήμῳ δημοκρατικοὶ θεσμοὶ καὶ πράξεις ἐρρύθμιζον τὴν δημοσίαν ζωὴν τοῦ Γένους. Αἱρετοὶ Πρόεδροι καὶ αἱρετὰ συμβούλια διηύθυνον ἐπὶ πέντε καὶ πλέον αἰῶνας ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἐθνικοῦ βίου τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων συμμετεχόντων ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν διοίκησιν τῶν Κοινῶν καὶ ἀσκούντων τελεσφόρως τὸν δημόσιον ἔλεγχον ἐπὶ τῶν διαχειριζομένων τὰ Κοινά.

Ὁ κ. Χατζηϊωάννου προσέθηκεν ἀκόμη καταλήγων, ὅτι θεωρεῖ ὅτι ἔχει ἐν τούτῳ σύμφωνον τὴν δημοκρατικὴν ψυχὴν τοῦ

Ἀρχηγοῦ καὶ ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἶνε ζήτημα γνώμης καὶ πεποιθήσεων, δὲν πρέπει νὰ συσχετισθῇ πρὸς τὴν ἀπέραντον ἀγάπην, ἐκτίμησιν καὶ εὐγνωμοσύνην, τὴν ὁποίαν πάντες οἱ πρόσφυγες καὶ πάντες οἱ Ἀ[illegible] πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπαναστάσεως, ὁ ὁποῖος μετὰ τῶν διακεκριμένων συνεργατῶν του ἔσωσεν ἐκ τῆς περαιτέρω καταστροφῆς τὴν Πατρίδα καὶ ὑπεστήριξεν ἐν τῇ ἐσχάτῃ συμφορᾷ των τοὺς πρόσφυγας.

Οἱ Φιλελεύθεροι τάσσονται ὑπὸ τὴν δημοκρατικὴν σημαίαν(?)

Τὸ ἑσπέρας τῆς χθὲς προσῆλθον εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως» ἐπιτροπὴ 42 φιλελευθέρων ὀργανώσεων τῆς Πειραιῶς(?) ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ. κ. Νταουσάκη(?), Παχούλη, Γεωργούλη, Γριμάρη, Κεμηνοῦ, Ἀναγνωστάκη καὶ Ν [illegible] καὶ παρουσιάσθησαν πρὸ τοῦ κ. Παπαναστασίου δηλώσαντες ὅτι ὡς ἀντιπρόσωποι 42 φιλελευθέρων ὀργανώσεων ἔρχονται νὰ ἐνισχύσουν δι' ὅλων των δυνάμεων τὸν δημοκρατικὸν ἀγῶνα καὶ νὰ δώσουν χεῖρα συνεργασίας τοποθετούμενοι παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Δημοκρατικῶν.

Ὁ κ. Παπαναστασίου ηὐχαρίστησε θερμῶς τὴν ἐπιτροπὴν εἰπὼν ὅτι ἡ «Δημοκρατικὴ Ἕνωσις» εἶνε λίαν εὐτυχὴς ποὺ δέχεται εἰς τοὺς κόλπους της ἀνθρώπους ἰδεολόγους καὶ ἁγνοὺς καὶ εἶνε βέβαιος ὅτι ἡ συνεργασία σας θὰ ἐνισχύσῃ τὸν ἀγῶνα, ὁ ὁποῖος θὰ φέρῃ ἀσφαλῶς καὶ ταχέως πρὸς τὴν νίκην».

«Οἱ ἀνήκοντες τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, προσέθεσεν ὁ κ. Παπαναστασίου, φέρουν εὐθύνην, διότι, μὴ ἀκολουθήσαντες τὴν ἐξέλιξιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων τῆς χώρας, παρεξέκλιναν ἀπὸ τὴν πολιτικὴν κατεύθυνσιν, ἥτις ἐνεδείκνυτο συμφώνως πρὸς τὰς παραδόσεις αὐτοῦ. Καὶ διὰ τοῦτο πολιτευταὶ καὶ ὀργανώσεις συντασσόμενοι(?) πρὸς τὴν σημερινὴν ἐξέλιξιν τῶν γεγονότων σπεύδουν πρὸς τὴν Δημοκρατικὴν Σημαίαν ἐγκαταλείποντες αὐτούς.»

Ζωηραὶ ζητωκραυγαὶ καὶ ἐνθουσιασμὸς ἐπηκολούθησε. Μεθ' ὃ οἱ πρόεδροι ἀποχαιρετίσαντες τὸν κ. Παπαναστασίου καὶ τὰ λοιπὰ παριστάμενα μέλη τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπεχώρησαν.

Ποῖοι φιλελεύθεροι προσεχώρησαν εἰς τὴν Δημοκρατίαν

Ἐπιτροπὴ Φιλελευθέρων ἐκ τῶν κ. κ. Βουρλούμη, Μαυδῆ(?) καὶ ἄλλων δι' ἐπιστολῆς των ἀνασκευάζει τὸν ἰσχυρισμὸν ἀπογευματινῆς ἐφημερίδος καθ' ἣν τρία ἐκ τῶν μελῶν μόνον τοῦ κόμματος ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τῆς μεταβολῆς τοῦ Πολιτεύματος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ διαφέρει ὅτι κατὰ τὰς δύο τελευταίας συσκέψεις μελῶν τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τῆς μεταβολῆς τοῦ Πολιτεύματος καὶ οἱ κ. κ. Γ. Ἀβέρωφ, Π. Γκίνης, Μ. Νεγρεπόντης, Ἀθ. Μιαούλης, Ι. Κουντουριώτης, Ι. Ἀθανασάκης, Π. Πιλαγιουλάδης(?), Γ. Ρούσσος, Π. Μαζαράκης, Ι. Βαλαλᾶ(?), Ν. Γαρδικιώτης, Ν. Ἀλιβιζᾶτος, Ι. Βαβαλάκος, Γ. Ἠσαΐα(?), καὶ Α. Κασσαβέτης, ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις διαμενόντων.

ΕΚ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

ΜΕΡΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Ποίους πολίτας καχαχαλῶησθησε(?) τὸ ἀξιότιμον Δημοτικὸν συμβούλιον διὰ νὰ ἀνακηρύξῃ τὸν Γεώργ. Παπανδρέου ἐπίτιμον Δημότην Πλωμαρίου;

Ποῖα πραγματικὰ περιστατικὰ πρέπει νὰ προϋπάρξουν διὰ νὰ ἀνακηρυχθῇ τις ἐπίτιμος δημότης μιᾶς πόλεως;

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι πολλοὶ τῶν κ. κ. Δημοτικῶν Συμβούλων ἐνῷ ἦσαν ἐνάντιοι τῆς ἀνακηρύξεως, κατόπιν ἐψήφισαν ὑπέρ, διότι παρεστάθη εἰς αὐτούς, ἐν τῇ συνεδριάσει ὅτι ἐξετέθη πλέον ὁ κ. Παπανδρέου καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ γελοιοποιηθῇ καὶ ὅτι παρ' ὅλα αὐτὰ δὲν κατωρθώθη νὰ γίνῃ ἡ πρότασις παμψηφεὶ δεκτή.

Ἐπίσης εἶναι ἀληθὲς ὅτι μερικοὶ τῶν κ. κ. Δημοτ. Συμβούλων ἐν ᾧ εὑρίσκοντο ἐν μέσει ἀγορᾷ δὲν ἐκλήθησαν νὰ παραστῶσιν εἰς τὴν ἱστορικὴν ταύτην συνεδρίασιν, ἢ μήπως ἐγένετο ἀπὸ σκοποῦ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ φέρουν ἀντίδρασιν;

Πλωμάριον 17 Νοεμβρίου 1923

ΠΑΝ. ΦΡΑΤΖΟΓΛΟΥ

ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΑΠΟ

τὸ χθεσινὸν ἄρθρον τοῦ ὀργάνου τοῦ τέως ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ: **«Τὸ κεφαλαιῶδες δὲ ἀκριβῶς φαινόμενον τῆς παρούσης ὥρας τὸ γεγονὸς εἰς τὸ ὁποῖον κατὰ μέγα πιθανώτατα μέρος ὀφείλεται ἡ σημερινὴ σύγχυσις εἶνε ἡ Ἔλλειψις μεγάλων πολιτικῶν ἀναστημάτων ἢ ἀπουσία ἑνὸς μεγάλου κατευθύνοντος πνεύματος». Περίεργον! Καὶ ἡμεῖς ποὺ ἐνομίζομεν ὅτι ὑπῆρχε καὶ θὰ μᾶς ἀνεγέννα.. ὁ κ. Γ. Παπανδρέου!**

«Ἐλ. Τύπος»

ΕΠΙΤΟΠΙΑ

Ἐλλείψει χώρου ἀναγκαζόμεθα νὰ περιγράψωμεν εἰς τὸ αὔριανὸν φύλλον τὰ τῆς χθεσινῆς ἀπολογίας τοῦ ἐκ Πατρῶν κ. Πολιτευτοῦ.

ΔΙΑΤΙΜΗΣΙΣ ΙΧΘΥΩΝ

Ἡ Ἐπιτροπὴ Διατιμήσεων ἐν συνεδρίᾳ της ἀπεφάσισεν ὅπως ὁρίσῃ ἀνωτέραν τιμὴν τῶν κάτωθι εἰδῶν ἰχθύων:

Διὰ τὰς μαρίδας λιανικῆς μέχρι 12 δραχ. κατ' ὀκᾶν καὶ διὰ τὰς γοῦπες μέχρι 16 δραχ.

Ἡ ἄνω διατίμησις ἄρχεται ἀπὸ σήμερον.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΩΡΑ

Ἰδιαιτέρα τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία «Σάλπιγγος»

Τοῦ ἐν Ἀθήναις τακτικοῦ ἀνταποκριτοῦ μας

Ἀρ. 6203 — ΑΘΗΝΑΙ, 17 Νοεμβρίου ὥρα 8.30 μ. μ.

— Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διέταξε τὰ διάφορα σώματα καὶ ὑπηρεσίας νὰ ὑποβάλουν προτάσεις τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα ἀξιωματικῶν πρὸ μονιμοποιήσεως. Οἱ ἀπολυθέντες ἔφεδροι δύνανται νὰ ὑποβάλουν τὰς πρὸς τοῦτο αἰτήσεις των ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων στοιχείων.

— Κατηρτίσθη ἀπόφασις τῆς ἐπαναστάσεως διὰ τῆς ὁποίας οἱ ἐγκαταλείψαντες τὰς ἐργασίας των Δημόσιοι καὶ Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Κυβερνήσεως ἐναντίον τοῦ στασιαστικοῦ κινήματος δικαιοῦνται νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς θέσεις των, λαμβάνοντες ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἀποδοχὰς 6 μηνῶν.

ΠΑΣΣΑΣ

Ἀρ. 25794 — ΑΘΗΝΑΙ 17 Νοεμβρίου ὥρα 10.50 μ. μ.

— Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως Πλαστήρας ἠξίωσεν ὅπως τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων κατέλθῃ εἰς τὰς ἐκλογὰς μὲ δημοκρατικὴν σημαίαν συμπράττον μετὰ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως.

«Ἐφημερὶς Δημοκρατία»

Ἀρ. τηλ. 26346 — ΑΘΗΝΑΙ 18 Νοεμβρίου ὥρα 2.30 π. μ.

— Τὸ στρατοδικεῖον τῆς Θεσσαλονίκης κατεδίκασεν τὸν συνταγματάρχην Πίτσικαν εἰς εἰσόδβια δεσμά.

— Τὸ αὐριανὸν συλλαλητήριον τῶν Δημοκρατικῶν ἀνεβλήθη.

— Τὴν νύκτα ἐκλήθησαν ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπαναστάσεως Πλαστήρα οἱ κ. κ. Δαγκλῆς, Καφαντάρης καὶ Σῖμος εἰς οὓς συνεστήθη ὅπως τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων νὰ κατέλθῃ εἰς τὰς προσεχεῖς ἐκλογὰς μὲ τὴν Δημοκρατικὴν σημαίαν. Ὁ κ. Σῖμος ἐδέχθη.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τούτων ὁ ἀρχηγὸς ἐκάλεσεν τοὺς κ. κ. Παπαναστασίου, Ἀρβανιτάκην(?) καὶ Κονδύλην εἰς οὓς συνέστησεν ἑνότητα κατὰ τὰς ἐκλογάς.

Οἱ Δημοκρατικοὶ ἐξερχόμενοι ἐκ τῆς συναντήσεως ταύτης ἐδήλωσαν ὅτι ἐμμένουν ἀπολύτως εἰς τὰς ἀντιλήψεις των.

Τὰς συναντήσεις ταύτας ἐπηκολούθησε σύσκεψις τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων καθ' ἣν ἐσημειώθησαν πλεῖσται διαφωνίαι.

Ὁ κ. Καφαντάρης ἐδήλωσεν ὅτι ἀποσύρεται πλέον καὶ ἀπὸ τὸ κόμμα καὶ ἀπὸ τὴν πολιτικὴν καὶ ὅτι δὲν εἶναι πλέον παρὰ ἕνας ἁπλοῦς δικηγόρος.

Κατόπιν τῶν διαφωνιῶν τούτων ἡ ὑπόστασις τοῦ κόμματος τῶν φιλελευθέρων κλονίζεται.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἀγκύρας ἀπεφάσισεν ὅπως μεταφέρῃ τὴν ἕδραν τοῦ Χαλιφάτου τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸ Ἰκόνιον.

ΠΑΣΣΑΣ

Ἀρ. τηλ. 6205 — ΑΘΗΝΑΙ 18 Νοεμβρίου ὥρα 5 π. μ.

— Εἴκοσι τρεῖς πολιτευταὶ καὶ 30 ἀντιπρόσωποι Φιλελευθέρων ὀργανώσεων ἀπηύθυναν κοινὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν στρατηγὸν Δαγκλῆν ζητοῦντες νὰ καλέσῃ γενικὴν συνέλευσιν τοῦ κόμματος εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἀποφασισθῇ ὁριστικῶς ἡ πορεία τοῦ κόμματος.

Ὁ στρατηγὸς Δαγκλῆς συνεννοήθη μετὰ διαφόρων Φιλελευθέρων μεθ' ὧν ἀντήλλαξε σκέψεις ἐπὶ τῶν ὁποίων οὐδὲν ἠθέλησε νὰ ἀνακοινώσῃ.

— ***Ὁ στρατηγὸς Κονδύλης ἐδήλωσεν ὅτι ἡ λύσις τὴν ὁποίαν προτείνουν οἱ Δημοκρατικοὶ εἶνε ἡ εἰλικρινεστέρα, πατριωτικωτέρα καὶ τιμιωτέρα, ὅλοι δὲ οἱ διστάζοντες νὰ διακηρύξουν ὅτι εἶνε Δημοκρατικοὶ ἀνήκουν εἰς τὸ Βασιλικὸν στρατόπεδον ἀπὸ ἐξ κληρονομικότητα ἢ ἀπὸ συγγένειαν τετάρτου βαθμοῦ.***

Ὁ ἀνδρισμὸς ἐπιβάλλει εἰς τοὺς πολιτικοὺς νὰ λέγουν πάντοτε φανερὰ τὴν ἀλήθειαν οἱ δὲ μὴ πράττοντες τοῦτο σήμερον **ὑποστηρίζουν τὴν Δυναστείαν** ἡ ὁποία τόσα δεινὰ ἐπεσώρευσεν εἰς τὸ Ἔθνος.

Ἡμεῖς οἱ Δημοκρατικοὶ θὰ κατέλθωμεν εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτοτελεῖς καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἔχομεν μαζί μας τὰ τρία τέταρτα τοῦ λαοῦ ὁπότε καὶ δὲν θὰ χρειασθῇ καὶ τὸ δημοψήφισμα.

Πᾶς ὁ ψηφίζων κατὰ τὰς ἐκλογὰς **ἐναντίον τῶν Δημοκρατικῶν** θὰ ψηφίζῃ ὑπὲρ τῆς Βασιλείας καὶ τ' ἀνάπαλιν.

— Ὁ κ. Καφαντάρης ἐδήλωσεν ὅτι **διαφωνήσας μὲ τὰς γνώμας τῆς Ἐπαναστάσεως** σχετικῶς μὲ τὴν στάσιν τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων ἀποχωρεῖ ὁριστικῶς τῆς **πολιτικῆς**.

— Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἐλήφθη πίναξ ὑπερεκατὸν στρατιωτικῶν αἰχμαλώτων διαμενόντων εἰς τὸ Ἀϊδίνι καὶ εὑρισκομένων τὰ πάνδεινα.

Ἀρ. τηλ. 6206 — ΑΘΗΝΑΙ 18 Νοεμβρίου ὥρα 10 μ. μ.

Ὁ κ. Παπαναστασίου ἐπισκεφθεὶς τὸν κ. Πλαστήραν ἐδήλωσεν ὅτι οἱ Δημοκρατικοὶ θὰ ἀρνηθοῦν νὰ συμπράξουν μετὰ τῶν Φιλελευθέρων κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐὰν οὗτοι δὲν κηρυχθοῦν **ἀπεριφράστως ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας.**

—Ὁ στρατηγὸς Πάγκαλος ἐδήλωσεν ὅτι κατ' οὐσίαν ἡ γνώμη τοῦ κ. Βενιζέλου εἶναι εὐνοϊκὴ διὰ τὴν ἄποψιν τῶν Δημοκρατικῶν διὰ τοῦτο δὲ ἡμεῖς δεχόμεθα τοὺς ὑποχωροῦντες νὰ κατέλθωμεν εἰς τὰς ἐκλογὰς ἐν συμπράξει μετὰ τῶν Φιλελευθέρων ἀλλ' ὑπὸ Δημοκρατικὴν σημαίαν.

—Ὁ Χατζηκυριάκος παρῃτήθη τῆς ἀρχηγίας τοῦ στόλου προτιθέμενος νὰ ἀφοσιωθῇ εἰς τὸν Δημοκρατικὸν ἀγῶνα.

—Ἡ κατάστασις διαμορφοῦται σήμερον ὡς ἀκολούθως: «Ἡ Ἐπανάστασις ἀποποῦσα νὰ κατέλθουν εἰς τὰς ἐκλογὰς ἡνωμένοι οἱ Φιλελεύθεροι ***παραβλέπει τὸ γράμμα τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Βενιζέλου, φρονοῦσα ὅτι τὸ πνεῦμα*** αὐτῆς δικαιολογεῖ ὅτι τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων δέον νὰ πολιτευθῇ ὑπὸ ***Δημοκρατικὴν σημαίαν.***

Ἀριθ. τηλ. 6346 — ΑΘΗΝΑΙ 18 Νοεμβρίου ὥρα 11 π. μ.

Συνῆλθε σήμερον συνέλευσις τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων καθ' ἣν οἱ κ. κ. Σῖμος καὶ Βουρλούμης ἐξέθεσαν τὰ τῶν συνομιλιῶν των μετὰ τοῦ Πλαστήρα τονίσαντος ὅτι ἡ Ἐπανάστασις ἐμμένει ***ὅπως οἱ Φιλελεύθεροι ταχθοῦν παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Δημοκρατικῶν.*** Ἡ Ἐπανάστασις φρονεῖ ὅτι ἐφ' ὅσον ***ὁ Βενιζέλος κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας*** πρέπει τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν μέχρι τοῦδε τηρηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ πολιτικήν.

Ἡ Ἐπανάστασις φρονεῖ ὅτι ἡ σύστασις τοῦ κ. Βενιζέλου πρὸς τοὺς Δημοκρατικούς, ὅπως μὴ ἀναπετάσουν Δημοκρατικὴν σημαίαν κατὰ τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ ΕΙΣ ΑΝΕΠΑΡΚΗ ΓΝΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ὡς ἐξειλίχθη κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας.

Διὰ τῆς προσχωρήσεως τῶν Φιλελευθέρων εἰς τοὺς Δημοκρατικοὺς ἡ Ἐπανάστασις φρονεῖ ὅτι ἀποκαθίσταται ἡ σύμπνοια εἰς τὸ στράτευμα, ἱκανοποιοῦνται δὲ οἱ ἀξιωματικοὶ οἱ ὁποῖοι ἐν παμψηφίᾳ σχεδὸν εἶναι δημοκρατικοὶ μὴ συγκρατούμενοι ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἀπεφασίζετο ὁριστικῶς ἡ τύχη τῆς Δυναστείας.

— Ὁ στρατηγὸς Πάγκαλος ἀναχωρεῖ εἰς τὴν Μακεδονίαν διὰ προεκλογικὴν περιοδείαν.

Ἐπίσης ἀναχωρεῖ ἰδίᾳ Μυτιλήνην ὁ στρατηγὸς Κονδύλης.

—Ὁ στρατηγὸς Δαγκλῆς ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Πλαστήραν προθεσμίαν δύο ἡμερῶν διὰ νὰ ἀπαντήσῃ ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐρωτήσῃ τὰς ἐπαρχίας. Ὁ Πλαστήρας ἠρνήθη νὰ παραχωρήσῃ τὴν προθεσμίαν αὐτὴν ἐδέχθη δὲ μόνον νὰ ἀπαντήσουν τηλεγραφικῶς.

Κατόπιν τούτου ὁ στρατηγὸς ἔθεσεν τὸ ἐρώτημα ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως ἥτις σύσσωμος ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς καθόδου τοῦ κόμματος εἰς τὰς ἐκλογὰς ὑπὸ Δημοκρατικὴν σημαίαν.

Κατόπιν νέας προσκλήσεως τοῦ στρατηγοῦ Δαγκλῆ συνῆλθον τὴν 5 μ. μ. τῆς σήμερον εἰς τὴν λέσχην τῶν Φιλελευθέρων οἱ ἐν Ἀθήναις εὑρισκόμενοι πολιτευταὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Φιλελευθέρων ὀργανώσεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, καὶ περιχώρων καὶ ἐπαρχιῶν καὶ οἱ Δήμαρχοι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἀποφασίσαντες ὁμοφώνως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ὅπως τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων κατέλθῃ εἰς τὰς προσεχεῖς ἐκλογὰς ὑπὸ δημοκρατικὴν σημαίαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σκέψεων τῶν περιεχομένων ἐν τῇ πρὸς τὸν στρατηγὸν Ὀθωναῖον ἐπιστολῇ τοῦ κ. Βενιζέλου.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς συνελεύσεως ἀνεκοινώθη πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς Ἐπαναστάσεως ὑφ' ὁλοκλήρου τῆς συνελεύσεως μεταβάσης ἐν σώματι πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἡγουμένου τῶν Δημάρχων, Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

— Ὁ κ. Πλαστήρας ηὐχαρίστησε καὶ συνεχάρη θερμῶς τὴν συνέλευσιν **διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῆς καταστάσεως.**

—Ὁ Παπαναστασίου ἐδήλωσεν ὅτι θεωρεῖ τὴν ἀπόφασιν τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων ὡς πρωτοκόλλησιν ***τῆς πρὸ πολλοῦ σαφῶς*** ἐκδηλωθείσης ἀποφάσεως τοῦ λαοῦ ὅπως ταχθῇ ὑπὸ Δημοκρατικὴν σημαίαν.

Ὁμοίας δηλώσεις ἔκαμε καὶ ὁ στρατηγὸς Κονδύλης.

ΠΑΣΣΑΣ

Ἀρ. τηλ. 2684 — ΑΘΗΝΑΙ 18 Νοεμβρίου Μεσονύκτιον

Ἡ συγχώνευσις τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὸ Δημοκρατικὸν τοιοῦτον δύναται νὰ θεωρηθῇ πλέον βεβαία.

— Ὁ θρόνος ἀντιμετωπίζει τὴν νέαν κατάστασιν ἀποβλέπουσαν καταφανῶς ἐναντίον του.

— Εἰς τὰ ἀνάκτορα παρατηρεῖται ζωηρὰ κίνησις.

— Τὰς παλαιὰς ὥρας ὑποκίνηται(?) μὲ ἔφερον εἰς τὸ Τατόϊ τὰς βασιλικὰς ἀποσκευάς.

—*Ἡ ἐπικράτησις τῶν ἀντιλήψεων τῆς Δημοκρατικῆς ὁμάδος ἐπὶ τοῦ Πολιτειακοῦ ζητήματος εἶναι πλέον ἀναμφισβήτητος.*

ΠΑΣΣΑΣ

Ἀρ. τηλ. 27282 — ΑΘΗΝΑΙ 19 Νοεμβρίου ὥρα 2 π. μ.

— Οἱ κ. κ. Δαγκλῆς, Κουτσαντάρης(?) καὶ Σοφούλης διεφώνησαν μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων περὶ συγχωνεύσεως του μὲ τὸ Δημοκρατικόν, διέστειλαν δὲ τηλεγράφημα εἰς τὸν κ. Βενιζέλον καλοῦντες αὐτὸν εἰς τὰς Ἀθήνας.

— Ὁ ἐκ τῶν τέως ἡγετῶν τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων κ. Μιχαλακόπουλος ἐξεφώνησεν εἰς τὰς Πάτρας λόγον ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ (!!! !)

Παρατηρεῖται πυρετώδης πολιτικὴ κίνησις.

Τὸ «Σκρίπ» καλεῖ τοὺς ἀντιβενιζελικοὺς νὰ μὴ λάβουν μέρος εἰς τὰς ἐκλογάς.

Ἀπεφασίσθη ὁριστικῶς ὅπως αἱ ἐκλογαὶ ἀναβληθοῦν ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας.

—Ἡ λίρα ἔκλεισεν εἰς τὰς 273 δραχμὰς μὲ τάσιν ὑποτιμήσεως.

ΠΑΣΣΑΣ

ΙΝΑ ΦΩΤΙΣΘΩΣΙΝ ΑΠΑΝΤΕΣ

[Διὰ νὰ ἀντιληφθῇ ὁ κόσμος τίς γράφει ἀληθείας καὶ τίς συκοφαντεῖ ἀναγκαζόμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ Στρατηγοῦ κ. Π. Δαγκλῆ ὡς καὶ τὸ σημερινόν του τηλεγράφημα πρὸς τὸν κ. Ν. Παρίτσην:]

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

20α Ὁδὸς Βουκουρεστίου

Ἀθῆναι 9 Νοεμβρίου 1923

Ἀγαπητὲ Κύριε Παρίτση

Ἡ βραδύτης περὶ τὸν καταρτισμὸν ὑμετέρου συνδυασμοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ σπουδὴ μεθ' ἧς βαίνομεν πρὸς τὰς ἐκλογὰς μὲ ἠνάγκασε νὰ ἀναγνωρίσω εἰς τὸν ὑπὸ τὸν κ. Παπανδρέου συνδυασμὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἀποκλειστικῆς χρήσεως τῆς ἐγ ὑμᾶς. Ἐσημείωσα ὅμως εἰς τὴν σχετικὴν πρὸς αὐτὸν ἐπιστολήν μου ὅτι ***ἐπιφυλάσσομαι νὰ δώσω τὸ σῆμα*** εἰς δύο μέλλοντας νὰ ὑποβάλωσι μεμονωμένην ὑποψηφιότητα, ἐπὶ νέων ὑμᾶς καὶ τὸν κ. Βασιλακάκην.

Ἐπιθυμῶν δὲ νὰ ἀπαντήσω εἰς ἐνδεχομένην ὑμῶν ἀντίρρησιν θὰ σᾶς διατυπώσω τὴν δικαιολογίαν ὅτι ἐπὶ τόσον καιρὸν τόσον ὑμεῖς ὅσον καὶ ὁ κ. Βασιλακάκης οὐδὲ ἴχνος συνδυασμοῦ μοῦ παρουσιάσατε. ***Ἐὰν συνέβαινε τοιοῦτον τι πρὸ τῆς τελευταίας ἀποφάσεως τῆς Διευθύνσεως τὰ πράγματα θὰ εἶχον ἄλλως.*** Πάντως τὸ στάδιον παραμένει πάντοτε ἀνοικτὸν εἰς ὑμᾶς, ὁ δὲ λαὸς τῆς Λέσβου οὐδόλως θὰ δεσμευθῇ διὰ τῆς δοθείσης λύσεως νὰ ἐπιδείξῃ τὴν προτίμησιν τὴν ὁποίαν ἐπιμένετε ὅτι ἔχει.

Εὐχόμενος καλὴν ἐπιτυχίαν, διατελῶ

Μετὰ φιλικωτάτων αἰσθημάτων

Ὅλως ὑμέτερος

(Ὑπ.) Π. ΔΑΓΚΛΗΣ

* *

Χθὲς ἐλήφθη τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα:

Ἀρ. 26891 ΑΘΗΝΑΙ, 18 Ν)βρίου 17.30

Νικόλαον Παρίτσην—Μυτιλήνην

Κατόπιν δημοσιευθείσης ἐπιστολῆς Βενιζέλου προτείνεται κόμμα κατέλθῃ ἐκλογὰς ἐκπεφρασμένως ὡς Δημοκρατικὸν ὑπὸ ἔννοιαν ὑποβολῆς Πολιτειακοῦ ζητήματος ἀποφάσει Συνελεύσεως εἰς ἑπόμενον Δημοψήφισμα. Παρακαλῶ τηλεγραφήσατε γνώμην σας.

Π. ΔΑΓΚΛΗΣ

* *

Ὁ κ. Ν. Παρίτσης ἔσπευσε ν' ἀποστείλῃ τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα:

ΜΥΤΙΛΗΝΗ 19 Ν)βρίου 1923

Στρατηγὸν Δαγκλῆν—Ἀθήνας

Προτεινομένη λύσις δεκτὴ χάριν ἀποκαταστάσεως ἐσωτερικῆς γαλήνης ἐμφανίσεως ἑνιαίου μετώπου πάντων πατριωτικῶν στοιχείων συμφώνως πνεύματι ἐπιστολῶν Βενιζέλου. Τιμώμενον οὕτω Πολιτειακοῦ κατ' ἐκλογὰς λύσις ἐπιμηγορία λάβῃ καὶ σημασίαν Δημοψηφίσματος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΙΤΣΗΣ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ ΚΑΙ Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Μία συνέντευξις τοῦ Στρατηγοῦ

Ἀπὸ τὸ «Ἐλ. Βῆμα» τῆς 15ης Νοεμβρίου παραλαμβάνομεν τὰ ἑξῆς:

Ὁ κ. Κονδύλης ἐρωτηθεὶς ἐπὶ τῆς προχθεσινῆς συσκέψεως εἰς Λυκόβρυσιν ἀνεκοίνωσε:

Κατ' αὐτὴν ὁ κ. Πλαστήρας ἐζήτησεν ἐν ἀναμονῇ τῆς ἀφίξεως τοῦ κ. Ὀθωναίου νὰ σταματήσωμεν τὰς ἐνεργείας μας καὶ τὰς περιοδείας μας, παρατηρήσας ὅτι ἐν ᾗ μὲν περιπτώσει γίνῃ τὸ δημοψήφισμα ἡ κατάστασις θὰ μεταβληθῇ καὶ δὲν παρίσταται ἀνάγκη ἀπὸ τοῦδε ἐνεργειῶν. Ἐὰν δὲ ἐγκαταληφθῇ τὸ δημοψήφισμα θὰ ὑπάρξῃ καιρὸς πρὸς περιοδείαν δεδομένου ὅτι κατ' ἀνάγκην αἱ ἐκλογαὶ θὰ ἀναβληθοῦν ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἑβδομάδας.

« Ὡς ἐκ τούτου, ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Κονδύλης, ἀνέβαλα καὶ ἐγὼ τὴν περιοδείαν μου εἰς Μυτιλήνην καὶ ἀπέστειλα τηλεγραφικῶς χαιρετισμὸν πρὸς τοὺς συμπολίτας τῆς Λέσβου συγχαίρων αὐτοὺς διὰ τὰ δημοκρατικὰ των φρονήματα. Πάντως εἰς Μυτιλήνην θὰ μεταβῶ καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει ἀπορριφθῇ τὸ προεκλογικὸν δημοψήφισμα καθὼς ἔχω ἱερὰν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς συνεργάτας μου τοῦ πολέμου».

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Ὁ Γενικὸς Στρατιωτικὸς Διοικητὴς Νήσων Ἀρχιπελάγους

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ὑπ' ἀριθ. 27164) 27 10 23 ἀπόφασιν Ἐπαναστάσεως δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν ὑπὸ ἰδίαν ἡμερομηνίαν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δι' ἧς ἐτέθη εἰς κατάστασιν πολιορκίας ἡ ἡμετέρα περιοχὴ καὶ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Νόμου ΔΞΘ.

ΑΙΡΟΜΕΝ

τὴν παράγραφον 3 τῆς 23 10 23 καὶ ὑπ' ἀριθ. 15725 προκηρύξεώς μου ἀπαγορεύομεν περὶ κυκλοφορίας παντὸς ἀτόμου εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων κωμοπόλεων καὶ χωρίων τῆς ἡμετέρας περιφερείας ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀδείας ἡμῶν καὶ τῆς κατὰ τόπους ἀστυνομικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἀρχῆς πέραν τῆς 11 μ. μ.

Ἡ Διοίκησις χωροφυλακῆς Λέσβου πρὸς ἣν κοινοποιεῖται ἡ παροῦσα θὰ μεριμνήσῃ ὅπως ἀποσταλῶσιν ἀντίγραφα εἰς ἁπάσας τὰς ὑπ' αὐτὴν ὑποδιοικήσεις καὶ ἀστυνομικοὺς σταθμούς.

Αἱ Στρατιωτικαὶ Διοικήσεις Χίου καὶ Σάμου θὰ μεριμνήσωσι διὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς παρούσης εἰς τὰς ὑπ' αὐτὰς ἀρχάς.

Μυτιλήνη τῇ 15 Νοεμβρίου 1923

Ὁ Γεν. Στρατ. Δ)τὴς Ν. Ἀρχ)γους

Δ. Βλοὺμ

Τ)ρχης

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ

Καθὰ μᾶς πληροφορεῖ ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις, ὁ ἀφιχθεὶς προχθὲς ταγματάρχης κ. Γυζῆς προσκολλᾶται παρὰ τῇ Ἀνωτέρᾳ Στρατιωτικῇ Διοικήσει Νήσων Αἰγαίου ὡς ἐπίσης καὶ ὁ λοχαγὸς κ. Σταυρακόπουλος.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΝΗΣΩΝ ΑΡΧ)ΓΟΥΣ

Προκηρύσσει

Μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν διὰ τὴν προμήθειαν κρέατος εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει τῆς Μυτιλήνης Φρουρὰν ἐνεργηθησόμενον ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Διαχειρίσεως τὴν 22αν τρεχ. ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 10—12.

Ὁμοίως προκηρύσσει μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν διὰ τὴν παρασκευὴν καὶ ζημοῦν τὸν ἄρτον τῆς ἐν τῇ πόλει τῆς Μυτιλήνης Φρουρᾶς ἐνεργηθησόμενον τὴν 25ην τρεχ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Διαχειρίσεως. Ὅροι συμφωνιῶν εἰσὶ κατατεθειμένοι παρὰ τῇ Διαχειρίσει.

Μυτιλήνη τῇ 15 Νοεμβρίου 1923

Ἡ Γεν. Στρατ. Δ)σις Νήσων Ἀρχ)γους

Δ. Βλούμ

Ταγ)ρχης

ΑΦΙΞΙΣ ΑΡΜΕΝΙΩΝ ΕΚ ΣΜΥΡΝΗΣ

Προχθὲς ἀφίκοντο ἐκ Σμύρνης 244 Ἀρμένιοι μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ 4 Ἕλληνες.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΙΣ ΤΟ «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ»

Εἰς τὸ μοναδικὸν μας κέντρον χάρις εἰς τοὺς ρέκτας διευθυντάς του ἤρχισε παιανίζουσα ἑκάστην Τρίτην Πέμπτην καὶ Κυριακὴν ἡ ὑπὸ τὸν μουσικὸν κ. Μιρογιάννην ὀρχήστρα διάφορα ἐκλεκτὰ τεμάχια πρὸς τέρψιν τῶν θαμώνων του.

Ἀργότερον ἡ ὀρχήστρα θὰ παιανίζῃ ἑκάστην ἑσπέραν.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

—Μεθαύριον ἑορτὴν τῶν Ταξιαρχῶν δὲν ἑορτάζει ὁ κ. Εὐστράτιος Δόριζας.

—Ἐπίσης δὲν ἑορτάζει ὁ ἐν Καλλονῇ ὀδοντιατρὸς κ. Μιχαὴλ Μαμάκος.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ΓΚΡΑΝ ΓΚΙΝΙΟΛ

Ἀπόψε ἐν τῇ «Σαπφῷ» μία ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία τοῦ θιάσου μὲ τὴν ἔναρξιν τῶν ἔργων τοῦ θεάτρου τοῦ τρόμου καὶ τῆς φρίκης «Γκραν Γκινιόλ» τὰ ὁποῖα διὰ πρώτην φορὰν ἐδιδάχθησαν ἐν Ἀθήναις καθ' ὅλην τὴν θερινὴν περίοδον. Ἀπόψε θὰ παιχθῶσιν τρία μονόπρακτα ἔργα «Τὸ φιλὶ τοῦ θανάτου». Μὲ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ κ. ΦΥΡΣΤ. Τὸ σύστημα ἰατροῦ Γκαντῶν, καὶ Στρατιβαρίου Κωμωδία μὲ τὸν κ. Χλμην.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ: λαχανόκηπος μετὰ καλοικίας εἰς θέσιν «Ἅγιος Ἰωάννης Μαριος» Πληροφορίαι Γραφεῖον Γεωργίου Σβ. φόνου. 2—3

Μ. ΧΑΤΖΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΕΚ ΚΩΝ-ΠΟΛΕΩΣ & Σ. ΣΥΝΟΔΗΣ, ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΙ ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΙ. *Ἐργάζονται μὲ τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς ἐπιστήμης εἰς ὅλους τοὺς κλάδους καὶ τὰς νεωτέρας ἐφευρέσεις τῆς ὀδοντοϊατρικῆς. Τιμαὶ λογικαί. Τοὺς ἀδελφοὺς πρόσφυγας ἰδιαίτεραι τιμαί.* Κεντρικὴ Ἀγορά [illegible] ἀπέναντι Καφενείου Γαλαμάτη «Κέντρον». Ὧραι ἐργασίας 9-12 καὶ 3-[illegible] μ. μ.